

10 години възраждане на българската култура и традиции в Прага

Сдружение „Възраждане“, като организация на българското малцинство в Чехия, възниква от необходимостта за възраждане на националните добродетели, за утвърждаване на родния език и култура, както и за съхраняване на българските традиции и духовни ценности.

Дни на българската култура
Концерт на Стоян Янкулов и Елица Тодорова, 5.11.2006 г., Lucerna Music Bar

Коледен концерт 18.12.2004 г., Рудолфинум

култура се провеждат срещи с известни музиканти, журналисти и поети, които радват българските ученици. Също така сдружението подпомага училището с подаръци и награди, които се връчват по време на тържествата на БСОУ „Д-р Петър Берон“.

ВЪЗНИКВАНЕ НА ГРАЖДАНСКО СДРУЖЕНИЕ „ВЪЗРАЖДАНЕ“

На 15 юли 2001 г. в 17 часа в комплекс „Оржеховка“ в Прага се събират 16 представители на българската общност в Чехия с цел учредяване на клуб „Възраждане“. Д-р Марио Джунев запознава присъстващите с проекто-устава на клуба и след направените допълнения той е приет като първи официален документ. Отец Пламен Ангелов прави водосвет и всички присъстващи изпяват „Многоя лета“. За председател на клуба е избран д-р Марио Джунев. Още тогава за основни направления са определени клубната дейност на сдружението, включваща празнуването на традиционните и национални български празници, издаването на списание и организирането на неделно училище за децата с български произход. Официалната регистрация на „Възраждане“ като гражданско сдружение е извършена на 10 октомври 2001 г. в Министерството на вътреш-

ните работи на Чехия. С разрешението на Посолството на Република България сдружението е регистрирано в българския държавен имот на ул. „Америцка“ 28, където и до ден днешен не му е предоставена канцелария.

„ВЪЗРАЖДАНЕ“ И БСОУ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“

На 1 ноември 2001 г. сдружение „Възраждане“ организира честване на Деня на народните будители съвместно с Българското училище в Прага. Година по-късно директорът на училището Михаил Цветков дава възможност на сдружението да провежда тържествата си и неделното училище в салона на БСОУ „Д-р Петър Берон“. Съвместните мероприятия и изключително добрите връзки на сдружението с Българското училище в чешката столица се развиват и задълбочават. Десет години по-късно в рамките на Дните на българската

СПИСАНИЕ „БЪЛГАРИ“

Първият брой излиза през декември 2001 г. като информационен бюлетин на българите в Чехия и се нарича „Възраждане“. Вторият брой е публикуван през март 2002 г. и носи същото наименование. Трети брой на списанието се нарича вече „Българи“ и излиза през май 2002 г. Списанието е регистрирано в Министерството на културата на Чешката република под номер Е 13282. Редактори са Стекла Давидова и Лора Владимирова. Поради липса на канцелария броевете се списват в домовете на редакторите. През 2005 г. сдружението наема канцелария, която поради липса на средства ползва само една година. Едва през 2007 г. Кметството на Прага приютява сдружение „Възраждане“ в Дома на националните малцинства на ул. „Воцелова“ 3. Същевременно в т.нар. Дом на „Америцка“ 28 години наред има заключени помещения, които рядко или изобщо не се ползват. От 2006 г. списанието е изцяло цветно. Подобрява се не само качеството на снимките, но и графичният

дизайн и качеството на статиите. Увеличава се броят на сътрудниците и с кореспондентите от България. Днес списание „Българи“ е едно от най-добрите списания, издавани от българската общност в чужбина.

НЕДЕЛНОТО УЧИЛИЩЕ КЪМ СДРУЖЕНИЕТО

Неделно училище към сдружение „Възраждане“, 2003 г.

През 2002 г. за децата с български и смесен произход, които посещават чешки училища, е създадено неделно училище. Първите учителки са Д. Михайлова, С. Давидова и Л. Владимирова. По-късно децата се обучават от Галина Петрова. През 2008 г. с предучилищната група се занимава и Детелина Йорданова. Отначало занятията на неделното училище се провеждат в българското училище, а от 2007 г. – в Дома на националните общности.

ДНИ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА

Те се провеждат от 2004 г. по инициатива на Мария Захариева. Първите Дни се реализират благодарение на помощта на БКПО „Св.св. Кирил и Методий“ – и по-специално на г-н Йордан Балуров – с финансовата подкрепа на чешкото министерство на културата и пражкото кметство. На многобройните концерти в рамките на Дните на българската култура, организирани от „Възраждане“, широката чешка общественост и българите в Прага имат възможност да се срещнат с личности като Валя

Изложба на български художници, Културен център Прага-Ходов, 2.11.2004 г.

Балканска, Теодосий Спасов, Стоян Янкулов, Елица Тодорова, Петър Ралчев, Божана Апостолова, Маргарита Петкова. Мероприятията са много – изложби, концерти, лекции, прожекция на филми, литературни срещи. Статии за тях са публикувани както в чешките, така и в българските медии.

КЛУБ „ВЪЗРАЖДАНЕ“

Клубната дейност на сдружението е изключително богата. Първото тържество е в чест на народните будители и се провежда на 1 ноември 2001 г. Следва дългоочакваната среща с Дядо Коледа през декември, както и празнуване на Освобождението, Баба Марта и 24 май. Освен тези празници сдружението вече ежегодно празнува и Великден, Гергьовден, Независимостта на България, Никулден. На тези

Коледа в Дома на националните общности в Прага, 19 декември 2010 г.

празнични за всеки българин дни наши гости са били „Щурците“, Иво Папазов, Стоян Янкулов, Петър Ралчев, Георги Янев.

Любима за много българи в Прага е *кулинарната надпревара*, която се проведе две поредни години в Дома на националните общности по инициатива на инж. Ваня Заякова. Вече за осми път „Възраждане“ организира и концерта „Млади български таланти“, в който участват надарени деца от българската общност в Чехия, носители на чешки и международни награди.

„ВЪЗРАЖДАНЕ“ И ОСТАНАЛИТЕ БЪЛГАРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ В ЧЕХИЯ

От самото си създаване „Възраждане“ поддържа добри контакти със сдруженията „Пирин“ и „Заедно“, БКПО „Св.св. Кирил и Методий“ в Прага, „Кирил и Методий“ в Усти на Елба, Българският клуб в Острава,

Българския културен клуб в Млада Болеслав, Българския културно-просветен клуб в Бърно.

Общите мероприятия са неразривна част от нашата дейност. Първият общ концерт беше в рамките на Дните на българската култура. На фолклорната вечер на 23 октомври 2004 г. участваха танцовите състави „Пирин“ и „Китка“ от Бърно, както и хор „Лира“ от Българското училище.

Танцов състав „Пирин“ от Бърно участва и на концерта на Стоян Янкулов и Елица Тодорова на 5 ноември 2006 г. в рамките на Дните на българската култура, както и на Българо-гръцката фолклорна вечер, организирана от „Възраждане“ и Гръцкото сдружение в Дома на националните общности през 2009 г.

Танцовият състав „Българи“ от сдружение „Заедно“ участва с успех на нашия фолклорен концерт по случай Никулден през 2010 г. и на фолклорната вечер, посветена на 10-та годишнина от създаване на сдружение „Възраждане“ в Casa Gelmi на 24 ноември 2011 г.

Изпълнителите, които гостуват на „Възраждане“, често пътуват и до Острава, където се намира най-сплотеният и многоброен Български културен клуб в Чехия. През 2005 г. на двете организации гостува състав „Гамбринус“ по случа ай Деня на независимостта, а през декември 2007 г. – народната певица Валя Балканска и гайдарят Петър Янев.

„ВЪЗРАЖДАНЕ“ И БЪЛГАРСКИЯТ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ

Не малко са общите мероприятия, които са провеждани в сътрудничество с Българския културен институт. Повечето от тях са по време на Дните на българската култура, организирани от сдружение „Възраждане“.

Десет години след своето създаване гражданско сдружение „Възраждане“ продължава да работи с неуморим възрожденски дух за съхраняване на българската култура, език и традиции, както и за добрия имидж на българската общност в Чехия.

Мария Захариева